Dosarul nr. 4-84/2024
4-24047276-18-4-29042024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

4 noiembrie 2024 **or. Căușeni**

Judecătoria Căușeni (sediul Central)
Instanța compusă din:
Președinte de ședință, judecător **Ina Țîbîrnă**
Grefier **Laura Frunză**
Interpret **Valentina Frumos**
Cu participarea:
Victimei Lidia Goloborodico
În lipsa:
Agentului constatator Ion Danoi
Persoanei în privința căreia a fost intentat procesul contravențional Nadejda Diacon

Judecând în ședință publică, în limba de stat, cauza contravențională intentată în privința lui **DIACON Nadejda**, IDNP *****, născută la *****, domiciliată pe str. *****, cetățean al Republicii Moldova, studii medii, neangajată în câmpul muncii, șapte copii minori la întreținere, fără grade de dizabilitate,
învinuită în baza articolului 63 alin. (1) din Codul contravențional

Cauza contravențională se află în proces de examinare din data de 29 aprilie 2024, potrivit încheierii de stabilire a termenului pentru desfășurarea ședinței de judecată.

Partea vătămată a solicitat ca Diacon Nadejda să nu fie sancționată.

Procedura de citare legală a fost îndeplinită.

În baza materialelor din dosar și a probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, instanța

A C O N S T A T A T :

Diacon Nadejda la 5 aprilie 2024, orele 18:00, nu și-a îndeplinit obligațiile părintești de instruire, educare și întreținere a fiilor minori, *****, născut la ***** și *****, născut la *****, iar prin acest fapt a admis ca minorii să între în biroul șefei grădiniței din satul Grigorievca, raionul Căușeni, Goloborodico Lidia, de unde au sustras jucării, termometre pentru măsurarea temperaturii și cheile de la grădinița din satul Grigorievca, raionul Căușeni.

La 24 aprilie 2024 agentul constatator, Ion Danoi, a încheiat în privința Nadejdei Diacon procesul-verbal nr. MAI06 124508, constatând comiterea de către aceasta a contravenției administrative prevăzute de articolul 63 alin. (1) din Codul contravențional, pe care, împreună cu materialele acumulate la procesul-verbal cu privire la contravenție, le-a înaintat la Judecătoria Căușeni (sediul Central) pentru examinare conform competenței, în temeiul articolelor 395 alin. (1) lit. b) și 400 alin. (5) din Codul contravențional.

Agentul constatator, ***Ion Danoi*****,** în ședința de judecată, nu s-a prezentat, însă prin cererea depusă la 10 iulie 2024, a solicitat examinarea cauzei în lipsa lui, indicând, în conținutul cererii, că el susține procesul-verbal cu privire la contravenție și solicită aplicarea în privința Nadejdei Diacon a sancțiunii conform legislației în vigoare, lăsând la discreția instanței limita sancțiunii. Astfel, în temeiul articolului 455 alin. (2) din Codul contravențional, conform căruia absența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa agentului constatator.

Persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, ***Diacon Nadejda***, fiind citată, în modul prevăzut de lege, nu s-a prezentat la ședința de judecată, nu a comunicat motivele neprezentării sale și nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa ei, motiv pentru care, în conformitate cu dispozițiile articolului 455 alin. (3) din Codul contravențional, potrivit cărora neprezentarea în ședință a făptuitorului, legal citat, fără motive întemeiate, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale, ținând cont de faptul că normele procesuale imperative cu privire la citarea legală a persoanei în privința căreia a fost intentat procesul contravențional au fost în totalitate respectate, în sensul neîngrădirii dreptului acesteia la un proces echitabil garantat de CEDO și de legislația națională, constatând că examinarea cauzei în lipsa contravenientei nu-i va afecta acesteia drepturile și libertățile, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa Nadejdei Diacon, cu atât mai mult cu cât procesul-verbal cu privire la contravenție a fost încheiat în prezența acesteia, care l-a semnat la toate rubricile, cunoscând, prin urmare, despre procesul contravențional intentat pe numele său, or, în circumstanțele enunțate, instanța consideră aplicabilă speței aprecierea CtEDO în *cauza Ponomaryov contra Ucrainei*, unde Curtea promovează, cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia pentru a-și proteja drepturile sale de acces la instanță *(Van Ham versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007)*.

În acest sens, având în vedere că instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa persoanei în privința căreia a fost intentat procesul contravențional, în temeiul articolului 368 alin. (1) pct. 2) din Codul de procedură penală, care este aplicabil și în materia examinării cauzelor contravenționale (articolul 374 alin. (3) din Codul contravențional), în ședința de judecată, au fost citite *declarațiile date de persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Diacon Nadejda, la etapa investigării cauzei contravenționale de către agentul constatator*, potrivit cărora aceasta și-a recunoscut vina la comiterea contravenției administrative prevăzute de articolul 63 alin. (1) din Codul contravențional, comunicând că într-adevăr copiii săi minori, Maxim și Ion, la data de 05.04.2024, au pătruns în biroul de serviciu al șefei grădiniței din satul Grigorievca, raionul Căușeni, Goloborotico Lidia, de unde au sustras jucării pentru copii, cheile de la grădiniță, pe care le-au ascuns în grădină, precum și 6 termometre pentru măsurarea temperaturii, costul unui termometru fiind de 250 lei pentru o bucată, bunuri care ulterior au fost restituite (f.d. 20).

Deși persoana în privința căreia a fost intentat procesul contravențional și-a recunoscut integral vina pe parcursul investigării cauzei de către agentul constatator, vinovăția acesteia este pe deplin dovedită și prin probele administrate în ședința de judecată.

În acest sens, în susținerea învinuirii prevăzute de articolului 63 alin. (1) din Codul contravențional, agentul constatator a prezentat următoarele probe, cercetate în ședința de judecată.

Victima, Goloborotico Lidia, fiind audiată sub jurământ, în ședința de judecată a indicat că ziua comiterii faptei contravenționale a fost o zi de sâmbătă, iar paznicul a prins copiii minori

în momentul când aceștia au pătruns în grădiniță ca să sustragă bunurile. Astfel, copiii minori au pătruns în birou său prin fereastră, deoarece ușa era încuiată și au sustras jucării, termometre și 4 stick-uri cu informație de serviciu. Când au mers acasă la mama acestora, ca să revendice bunurile sustrase, le-au fost restituite doar jucăria-constructor și 2 stick-uri din cele 4 sustrase, alte bunuri nu au fost restituite nici până în prezent.

Astfel, studiind materialele dosarului și analizând probele acumulate și cercetate în ședința de judecată în totalitatea lor, instanța de judecată ajunge la concluzia că învinuirea imputată Nadejdei Diacon s-a confirmat în ședința de judecată, fapt ce se dovedește și prin următoarele documente ale cauzei contravenționale:

- *Procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 124508 din 24.04.2024* – încheiat de agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Căușeni, Ion Danoi, în privința Nadejdei Diacon, care confirmă circumstanțele de fapt și de drept constatate în ședința de judecată (f.d. 3);

- *Raportul ofițerului principal de Sector al Sectorului de Poliție nr. 1 (Căușeni) al IP Căușeni, Ion Danoi, din 23.04.2024* – adresat Șefului Inspectoratului de Politie Căușeni privitor la măsurile întreprinse la fața locului și constatarea faptei ilegale comise de către copiii minori ***** și ***** la 8 aprilie 2024, care au sustras bunuri din biroul șefei grădiniței din satul Grigorievca, raionul Căușeni (f.d. 4).

- *Informația operativă întocmită de Eudochia Caraman*, prin care aceasta informează șeful IP Căușeni despre apelul telefonic parvenit în Secția de gardă a Secției coordonare operațională a IP Căușeni, de la Golub Rodica, care a comunicat că la 05.04.2024, orele serii, trei copii au pătruns în Grădinița din satul Grigorieva, raionul Căușeni, deteriorând safeul, de unde au sustras cheile de rezervă și alte bunuri (f.d. 5);

- *Cererea părții vătămate Goloborotico Lidia*, conform căreia aceasta a solicitat organului de poliție să fie luate măsuri cu copiii minori, ***** și *****, precum și cu mama acestora, Diacon Nadejda, care nu-și îndeplinește obligațiile părintești, pe motiv că la data de 05.04.2024, orele serii, copiii minori au pătruns în incinta grădiniței din satul Grigorievca, raionul Căușeni, unde au făcut dezordine și de unde au sustras careva jucării, câteva termometre și mai multe chei, inclusiv au deteriorat panoul de cifre de la safeu (f.d. 6);

- *Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 08.04.2024 și tabelul ilustrativ*, conform căruia este descrisă intrarea în curtea și blocul Grădiniței-creșă ”Солнышко”, situată în satul Grigorievca, raionul Căușeni. Astfel, la intrarea în birou se observă o masă cu mai multe jucării, în partea dreaptă a cabinetului se observă o masă pe suprafața căreia sunt mai multe acte ale grădiniței, se mai observă 3 geamuri care sunt închise, în partea din față se observă masa directoarei pe suprafața căreia este un laptop (HP), un calculator staționar și alte acte ale angajaților, în partea dreaptă este un safeu care este deteriorat și deschis, iar în mijlocul camerei este situată o masă pe suprafața căreia este un sertar cu mai multe lucruri și anume 6 termometre (f.d. 10-11).

Sub aspectul legalității, instanța de judecată relevă că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de către părți, cât și de către instanță pentru asigurarea respectării principiilor legalității și dreptății, consacrate expres în articolele 5 și 7 din Codul contravențional.

În ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că procesul-verbal cu privire la contravenție din 24 aprilie 2024 a fost încheiat în prezența persoanei în privința căreia a fost intentat procesul contravențional, actul fiind semnat la toate rubricile, fără nici o obiecție, de către Diacon Nadejda, aceasta recunoscându-și vina la comiterea faptei imputate în cadrul audierii sale de către agentul constatator (f.d. 3).

În acest sens, din punctul de vedere al legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de articolul 443 din Codul contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocată din oficiu. În consecință, instanța constată că forța probantă a actului nu a fost înlăturată, el bucurându-se de prezumția legalității și temeiniciei instituită de lege.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (*cauza Bosoni vs. Franța, 07 septembrie 1999*).

Instanța accentuează că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act juridic administrativ care se bucură, datorită calității de reprezentant al statului a celui care îl încheie, de o prezumție de validitate și de temeinicie, prezumție care este însă relativă și care poate fi răsturnată prin administrarea probei contrarii.

Din interpretarea articolelor 425 alin. (2) și 442 alin. (1) din Codul contravențional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție din 24 aprilie 2024 face dovada cu privire la încadrarea de drept și situația faptică stabilită de agentul constatator.

Astfel, instanța de judecată, ca urmare a cercetării obiective a tuturor probelor, circumstanțelor de fapt și de drept, precum și a documentelor cauzei contravenționale, consideră că acțiunile Nadejdei Diacon au fost corect încadrate în baza *articolului 63 alin. (1) din Codul contravențional – neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligațiilor de întreținere, de educare și de instruire a copilului.*

De asemenea, instanța menționează că probele acumulate de agentul constatator la investigarea cauzei contravenționale și care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată dovedesc cu certitudine faptul comiterii de către Diacon Nadejda a contravenției administrative prevăzute de articolul 63 alin. (1) din Codul contravențional, aceasta urmând a fi recunoscută vinovată pe acest temei.

În conformitate cu articolul 9 din Codul contravențional la aplicarea legii contravenționale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al contravenției, de persoana făptuitorului și de circumstanțele atenuante ori agravante.

Conform articolului 41 din Codul contravențional sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei și de circumstanțele atenuante și agravante. Față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se aplică o sancțiune echitabilă, în limitele și în conformitate cu dispozițiile legii.

Sub aspectul individualizării pedepsei, instanța de judecată menționează că, în procesul judecării cauzei contravenționale, a reținut prezența circumstanței agravante prevăzute de articolul 43 alin. (1) lit. b) din Codul contravențional – săvârșirea contravenției de către o persoană care anterior a fost sancționată pentru o contravenție similară, fapt ce se confirmă prin datele conținute în cazierul contravențional al persoanei în privința căreia a fost intentat procesul contravențional (f.d. 21).

Totodată, în procesul examinării cauzei contravenționale instanța de judecată nu a reținut nici o circumstanță atenuantă prevăzută expres de articolul 42 din Codul contravențional.

Având în vedere circumstanțele cauzei și anume că fapta contravențională comisă de Diacon Nadejda face parte din categoria celor care atentează la drepturile constituționale ale

persoanelor fizice, ținând cont de scopul sancțiunii contravenționale ca măsură de constrângere statală și mijloc de corectare și reeducare, totodată, luând în considerare și personalitatea făptuitoarei, care are la întreținere șapte copii minori, consideră oportună și echitabilă stabilirea în privința contravenientei, pentru comiterea contravenției administrative prevăzute de articolul 63 alin. (1) din Codul contravențional, a sancțiunii sub formă de amendă în limita medie prevăzută de norma materială enunțată și anume amendă în valoare de 10 unități convenționale, ceea ce constituie 500 lei.

Instanța de judecată consideră că aplicarea sancțiunii principale alternative mai aspre în acest caz nu este oportună, întrucât sancțiunea sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității se apreciază ca fiind prea dură în raport cu gravitatea contravenției săvârșite, precum și cu personalitatea făptuitoarei, cu atât mai mult cu cât aceasta nu s-a prezentat în ședința de judecată, astfel lipsind acordul făptuitoarei de a executa o eventuală sancțiune sun formă de muncă neremunerată în folosul comunității, în conformitate cu cerințele articolului 37 alin. (3) din Codul contravențional.

Totodată, instanța de judecată urmează să explice contravenientei că, în conformitate cu articolul 34 alin. (3) din Codul contravențional, ea este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, în acest caz considerându-se că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale și contravenienta nu și-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.

Având în vedere circumstanțele expuse mai sus, în conformitate cu articolele 32, 34, 41-43, 44, 395, 462 din Codul contravențional, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se recunoaște **DIACON Nadejda** vinovată de comiterea contravenției administrative prevăzute de articolul 63 alin. (1) din Codul contravențional, stabilindu-i sancțiunea sub formă de amendă în valoare de 10 (zece) unități convenționale, ceea ce constituie 500 (cinci sute) lei.

Conform articolului 34 alin. (3) din Codul contravențional, se explică contravenientei Diacon Nadejda că ea este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, în acest caz considerându-se că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale și contravenienta nu și-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile de la pronunțare, prin intermediul Judecătoriei Căușeni (sediul Central).

Președintele ședinței, judecătorul **Ina ȚÎBÎRNĂ**